

AUTENTICITATEA ȘI INTEGRITATEA PROBELOR ELECTRONICE ÎN PROCESUL PENAL: PROVOCĂRI TEORETICO-PRACTICE

Albert ANTOCI

Doctor în Drept, conferențiar universitar, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene
„Constantin Stere”, Chișinău, Republica Moldova
e-mail: d.antoci2000@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-6304-2046>

Tudor-Mihai COZMA

Doctorand, Academia de Studii Economice din Moldova,
Chișinău, Republica Moldova
e-mail: tudorcozmam@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0005-2511-6821>

În contextul digitalizării accelerate a societății și a administrației publice, asigurarea credibilității probelor digitale în procesul penal reprezintă o provocare esențială. Lucrarea de față examinează dificultățile teoretice și practice generate de introducerea și aplicarea tehnologiilor informaționale în procedura penală. Studiul urmărește identificarea modalităților prin care informațiile probatorii electronice pot fi integrate în sistemul actual al probelor procesual-penale, cu respectarea cerințelor de admisibilitate și autenticitate.

Studiul subliniază necesitatea armonizării legislației naționale cu standardele europene, dezvoltării unor instrumente eficiente de verificare a informației digitale și uniformizării practicii judiciare. Consolidarea capacității instituționale și utilizarea soluțiilor tehnologice avansate sunt condiții indispensabile pentru valorificarea potențialului probelor electronice.

Cercetarea contribuie la dezbaterile privind transformarea digitală a justiției penale, oferind direcții practice pentru consolidarea valorii probatorii a probelor digitale în era digitală.

Cuvinte-cheie: proces penal, probe digitale, admisibilitate, cadru juridic, digitalizare.

AUTHENTICITY AND INTEGRITY OF ELECTRONIC EVIDENCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS: THEORETICAL AND PRACTICAL CHALLENGES

In the context of the accelerated digitalization of society and public administration, ensuring the reliability of digital evidence in criminal proceedings has become a key challenge. This article examines the theoretical and practical difficulties arising from the introduction and application of information technologies within criminal procedure. The study highlights the ways in which electronic evidentiary information can be integrated into the existing framework of criminal evidence, while safeguarding its admissibility and credibility.

The study emphasizes the need for harmonizing national legislation with European standards, developing effective verification tools for digital information, and ensuring standardized judicial practice. Strengthening institutional

capacity and adopting advanced technological solutions are identified as essential steps toward enhancing the probative value of electronic evidence.

This research contributes to the ongoing debate on digital transformation in criminal justice by offering practical directions for ensuring the credibility of electronic evidence in the digital era.

Keywords: *criminal procedure, digital evidence, admissibility, legal framework, digitalization.*

AUTHENTICITÉ ET INTÉGRITÉ DES PREUVES ÉLECTRONIQUES DANS LES PROCÉDURES PÉNALES: DÉFIS THÉORIQUES ET PRATIQUES

Dans le contexte de la numérisation accélérée de la société et de l'administration publique, la garantie de la crédibilité des preuves numériques en procédure pénale constitue un défi majeur. La présente étude examine les difficultés théoriques et pratiques générées par l'introduction et l'application des technologies de l'information dans la procédure pénale. L'analyse vise à identifier les modalités par lesquelles les informations probatoires électroniques peuvent être intégrées dans le système actuel des preuves pénales, dans le respect des exigences d'admissibilité et d'authenticité.

L'étude souligne la nécessité d'harmoniser la législation nationale avec les standards européens, de développer des instruments efficaces de vérification de l'information numérique et d'unifier la pratique judiciaire. Le renforcement des capacités institutionnelles ainsi que l'utilisation de solutions technologiques avancées constituent des conditions indispensables à la valorisation du potentiel des preuves électroniques.

La recherche contribue au débat relatif à la transformation numérique de la justice pénale, en proposant des orientations pratiques visant à consolider la valeur probatoire des preuves numériques à l'ère digitale.

Mots-clés: *procédure pénale, preuves numériques, admissibilité, cadre juridique, numérisation.*

ПОДЛИННОСТЬ И ЦЕЛОСТНОСТЬ ЭЛЕКТРОННЫХ ДОКАЗАТЕЛЬСТВ В УГОЛОВНОМ СУДОПРОИЗВОДСТВЕ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ ВЫЗОВЫ

В условиях ускоренной цифровизации общества и публичной администрации обеспечение достоверности цифровых доказательств в уголовном процессе представляет собой существенный вызов. Настоящая работа анализирует теоретические и практические трудности, обусловленные внедрением и применением информационных технологий в уголовном судопроизводстве. Исследование направлено на выявление способов интеграции электронных доказательственных сведений в действующую систему уголовно-процессуальных доказательств с соблюдением требований допустимости и подлинности.

В исследовании подчёркивается необходимость гармонизации национального законодательства с европейскими стандартами, разработки эффективных инструментов проверки цифровой информации и унификации судебной практики. Укрепление институционального потенциала и использование современных технологических решений являются необходимыми условиями для реализации потенциала электронных доказательств.

Настоящее исследование вносит вклад в дискуссию о цифровой трансформации уголовной юстиции, предлагая практические направления по укреплению доказательственной ценности цифровых доказательств в цифровую эпоху.

Ключевые слова: *уголовный процесс, цифровые доказательства, допустимость, правовая база, цифровизация.*

Introducere

Procesele contemporane de digitalizare la nivel mondial au generat schimbări substanțiale în organizarea și funcționarea societății actuale, oferind resurselor digitale și datelor un rol fundamental și predominant în domeniile social-economic și juridic. Noile tehnologii digitale pătrund rapid în toate sferele activității umane, fiind tot mai flexibile și ușor de utilizat, având capacitatea de a colecta, produce, stoca, prelucra și transmite într-o manieră eficientă cantități considerabile de informații.

În contextul unui volum semnificativ de date, care, prin natura lor, nu posedă autonomie proprie și depind direct de suportul material pe care sunt păstrate, forma electronică a informațiilor câștigă o prioritate tot mai mare, dat fiind faptul că acestea generează urme digitale atât pe suporturile materiale electronice, cât și direct în mediul virtual. În consecință, noțiunea de societate digitală și conceptul de „probe electronice (digitale)” dobândesc amploare globală, devenind obiect al interesului crescând din partea specialiștilor din domeniul juridic și a cercetătorilor care analizează particularitățile și provocările actuale legate de probele electronice în procedura penală.

Este evident că echipamentele electronice moderne joacă un rol esențial în procesul de probațiune penală, servind în principal drept mijloace de stocare a informațiilor cu caracter personal, comercial, oficial sau de altă natură, ce pot oferi detalii relevante despre circumstanțele săvârșirii infracțiunii, vinovăția autorului, profilul personalității inculpatului, precum și alte aspecte ce urmează a fi dovedite în cadrul procesului penal. Astfel, probele electronice ocupă o poziție specifică și deosebită în ansamblul mijloacelor probatorii folosite în materie penală.

Metode de cercetare

În cadrul cercetării, au fost utilizate metode dialectice, sistemice și logice (metode generale științifice). Dintre metodele științifice specifice, au predominat metoda formal-juridică, metoda comparativă și metodele de generalizare și abstractizare. Articolul propune direcții promițătoare de utilizare a probelor electronice în procesul penal în condițiile digitalizării sistemului judecătoresc, fiind analizate normele și standardele CE în acest sens.

Discuții

În era contemporană, caracterizată printr-o intensă dezvoltare digitală și prin informatizarea extinsă a tuturor domeniilor sociale, utilizarea probelor electronice capătă o importanță tot mai mare în cadrul procesului penal. Dezvoltarea accelerată a tehnologiei informației facilitează activitatea organelor de anchetă în procesul de obținere și examinare a probelor, generând, totodată, o serie de provocări privind verificarea autenticității, păstrării integrității și confirmării veridicității datelor în format digital. În acest sens, devine esențială aplicarea instrumentelor tehnologice avansate, printre care se numără și tehnicile criptografice, precum hashing-ul, care pot contribui substanțial la depășirea acestor dificultăți.

Probele în format electronic prezintă anumite particularități care le diferențiază substanțial de mijloacele tradiționale de probă. Acestea sunt extrem de vulnerabile la modificări, frecvent nu beneficiază de un suport fizic în sensul obișnuit al termenului, pot exista concomitent în mai multe locații și pot fi accesate și modificate de către numeroase persoane. Astfel de caracteristici specifice creează dificultăți considerabile în administrarea și valorificarea probelor electronice în cadrul procesului penal.

În contextul actualei societăți digitale, probele electronice-digitale ocupă un loc central în activitatea judiciară, constituind instrumente indispensabile pentru stabilirea faptelor și circumstanțelor relevante ale cauzei. Acestea sunt deosebit de utile în situațiile în care probele clasice – precum documentele pe suport de hârtie sau declarațiile martorilor – lipsesc ori nu pot fi obținute. Astfel, problematica colectării, examinării și valorificării probelor electronice dobândește o importanță majoră, impunând necesitatea unor cercetări aprofundate și a dezvoltării continue a cadrului normativ și a instrumentelor tehnice specifice.

Opinăm asupra faptului că utilizarea acestor probe ridică provocări considerabile, determinate de necesitatea garantării autenticității, integrității, păstrării și confidențialității informațiilor conținute. În consecință, un document electronic – ca formă particulară a probelor digitale – trebuie să îndeplinească un set de cerințe juridice esențiale:

- **Autenticitatea**, care atestă faptul că documentul electronic corespunde în mod fidel celui declarat și provine dintr-o sursă verificabilă;
- **Veridicitatea**, care garantează că documentul reprezintă integral și corect faptele, operațiunile sau activitățile consemnate, putând fi utilizat cu încredere în proceduri viitoare;
- **Integritatea**, care presupune că documentul nu a suferit modificări după momentul creării sale;
- **Aptitudinea de utilizare**, care asigură posibilitatea identificării și reproducerii documentului electronic în orice moment, la cerere.

Legea procesual penală al R. Moldova identifică prin probe informații factuale obținute în conformitate cu dispozițiile prezentului cod, utilizate pentru a stabili existența sau inexistența unei infracțiuni, identificarea autorului, determinarea vinovăției acestuia, precum și pentru clarificarea altor împrejurări relevante necesare soluționării corecte a cauzei.

Sunt considerate probe în procesul penal datele factuale constatate prin următoarele mijloace:

1. declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, victimei, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului, specialistului și expertului;

2. raportul de expertiză judiciară;

3. corpurile delictive;

4. procesele-verbale întocmite în cadrul acțiunilor de urmărire penală și al cercetării judiciare;

5. documentele (inclusiv cele oficiale);

6. înregistrările audio sau video, precum și fotografiile;

7. constatările tehnico-științifice și medico-legale;

8. actele procedurale care consemnează rezultatele măsurilor speciale de investigație și anexele acestora, inclusiv stenograme, fotografiile, înregistrările și alte asemenea materiale;

9. procesele-verbale care consemnează rezultatele investigațiilor financiare paralele și procesele-verbale ce reflectă opinia organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător, conform art. 276¹ CPP, dacă acestea nu au fost incluse într-un proces-verbal de control;

10. procesele-verbale de control întocmite în cadrul verificărilor efectuate de organele de control de stat privind activitatea de întreprinzător sau alte acte cu caracter decizional, întocmite în baza legislației speciale în vigoare.

Pentru a fi admisibile în procesul penal, elementele de fapt trebuie să fie obținute de către organele de control de stat, organele de urmărire penală, organele cu atribuții speciale de investigație, organele de constatare ori de alte părți implicate în proces, cu respectarea dispozițiilor prezentului cod.

Datele obținute prin măsuri speciale de investigație pot fi admise ca probe doar dacă au

fost administrate în cadrul urmăririi penale și verificate prin mijloacele probatorii prevăzute de cadrul legal, în conformitate cu legea procesuală și cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau în baza unei restricții autorizate de instanța de judecată.

Informațiile obținute de echipele comune internaționale de urmărire penală pot fi folosite ca probe numai în cazul administrării lor prin mijloacele prevăzute de norma legală [1].

CPP al României în art. 97 stabilește prin probă orice element de fapt care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal.

Proba se obține în procesul penal prin următoarele mijloace:

- a) declarațiile suspectului sau ale inculpatului;
- b) declarațiile persoanei vătămate;
- c) declarațiile părții civile sau ale părții responsabile civilmente;
- d) declarațiile martorilor;
- e) înscrisuri, rapoarte de expertiză sau constatare, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de probă [2].

Legea procesual penală al R.Moldova și cea a României nu conține o definiție specială a noțiunii de „probe electronice”, informația electronică putând fi încadrată în categoria corpurilor delictive

Pentru a face o claritate considerăm că o particularitate esențială a probelor electronice constă în **natura lor complexă**, rezultată din îmbinarea elementului informațional, care reflectă conținutul relevant pentru cauză, cu elementul tehnic, care vizează forma și modul de stocare a acestor date. Astfel, probele electronice nu reprezintă doar simple informații, ci date care există într-un format di-

gital, stocate pe suporturi specifice sau în sisteme informatice, conferindu-le un caracter distinct față de probele tradiționale.

În cadrul procesului penal, utilizarea probelor electronice este tot mai frecventă, acestea putând fi grupate în funcție de mai multe criterii.

După modalitatea de creare, distingem probe inițial generate în format digital, precum documentele electronice, mesajele transmise prin e-mail sau înregistrările efectuate în baze de date, dar și probe convertite dintr-un alt format, cum ar fi documentele scanate sau fișierele audio-video digitalizate.

În funcție de natura informației, întâlnim documente electronice (fișiere text, foi de calcul, prezentări), mesaje electronice (e-mailuri, comunicări prin aplicații de tip messenger sau postări în rețelele sociale), jurnale de evenimente (fișiere log, istorice ale tranzacțiilor), fișiere multimedia (fotografii, înregistrări audio și video), precum și metadate care oferă informații suplimentare despre fișier, cum ar fi data creării, autorul sau modificările operate.

În raport cu locul de stocare, probele electronice pot fi locale, păstrate pe dispozitivele utilizatorilor, de rețea, situate în sistemele interne ale organizațiilor, ori găzduite în mediul cloud, pe servere aflate la distanță. Potrivit art. 164 din Codul de procedură penală, noțiunea de „purtător de informație tehnică electronică” este inclusă în categoria mijloacelor materiale de probă. Această reglementare permite definirea purtătorilor de informație ca fiind acele mijloace materiale de probă reprezentate de dispozitive tehnico-electronice, al căror conținut informațional are un caracter specific determinat de forma electronică a datelor probatorii, inițial stocate și ulterior redactate prin utilizarea mijloacelor tehnice corespunzătoare [3 p.116].

Din perspectiva accesibilității, acestea pot fi publice, disponibile în surse deschise, cu acces restricționat, protejate prin parolă sau criptare, ori

chiar șterse sau deteriorate, cazuri care necesită utilizarea unor metode speciale de recuperare.

Această diversitate evidențiază complexitatea probelor electronice, care impune practicienilor din domeniul juridic o atenție deosebită în administrarea, conservarea și valorificarea lor în procesul penal.

Evaluarea probelor digitale din perspectivă juridică nu poate fi efectuată fără o verificare tehnică prealabilă. Această exigență derivă din dispozițiile legale care impun ca validitatea unei copii a unei probe digitale să fie dependentă de existența originalului. Constaterea corespondenței dintre copia prezentată și original se poate realiza exclusiv prin utilizarea unor instrumente tehnice specializate și a expertizei de specialitate.

Procedura de reproducere a probelor digitale prezintă o importanță aparte. Normele legale prevăd că aceasta este admisibilă numai dacă se asigură menținerea integrității și identității datelor. În acest sens, criteriul tehnic privind neschimbaria informației dobândește relevanță juridică majoră, iar încălcarea acestuia conduce automat la excluderea probei din materialul probator (art.94 CPP al R.Moldova).

Având în vedere avantajele incontestabile ale informațiilor probatorii electronice, legiuitorul și practicienii dreptului se confruntă cu întrebarea esențială privind modalitatea de utilizare a „probelor electronice” în cadrul procesului penal tradițional, în care consemnarea informațiilor cu valoare probatorie se realizează prin procese-verbale ale actelor de urmărire penală, redactate pe suport hârtie.

Unii cercetători, optimiști în privința introducerii rapide a informației electronice în procesul penal, consideră că integrarea tehnologiilor informaționale și de telecomunicații în acest domeniu generează așteptări nefondate cu privire la posibilitatea cre-

ării unui nou tip de probă (sursă de probă) – „proba electronică”. Există chiar opinii conform cărora ar putea apărea un nou tip de proces penal, o nouă tehnologie de administrare a probelor în procesul penal și o nouă teorie a probelor procesual-penale, aspecte care necesită, la rândul lor, răspunsuri adecvate și la timp [4].

Integrarea informațiilor electronice în cadrul procesului penal din R.Moldova întâmpină o dificultate majoră, determinată de forma tradițională de documentare a probelor – cea scrisă – utilizată în activitatea organelor de urmărire penală. Această formă, care fundamentează standardul juridic privind admisibilitatea probelor, constituie un obstacol conceptual în valorificarea deplină a potențialului tehnologiilor informaționale, în special în ceea ce privește trecerea de la documentele pe suport hârtie la gestionarea acestora în format electronic.

Analizând limitele acestui model clasic în contextul procesului de digitalizare, în doctrina rusă de ex. se evidențiază faptul că accentul excesiv pus pe formă în detrimentul conținutului determină interpretarea admisibilității probelor preponderent prin prisma cerințelor formale. Spre exemplu, acceptarea unei înregistrări video ca probă depinde, în mare măsură, de corectitudinea și completitudinea procesului-verbal întocmit de organul de urmărire penală sau de respectarea procedurii de atașare a acesteia la dosar [5 p. 87-88].

Un alt neajuns semnificativ, îl reprezintă formalismul excesiv și tendința de birocratizare, care generează un volum considerabil de documente inutile. Divergența dintre modelul scris al urmăririi penale și utilizarea documentelor electronice ridică o problemă de ordin instituțional ce impune adaptarea cadrului normativ la realitățile digitalizării [5 p.87-88].

Întrucât discuțiile privind valoarea probatorie a datelor în format electronic se concentrează mai

ales asupra utilizării documentelor electronice în instanță, soluționarea acestei contradicții presupune, ca prim pas, o analiză aprofundată a noțiunii de „document procesual”. Toate probele din procesul penal sunt, sub o formă sau alta, consemnate în documente. Un document procesual este un act întocmit în legătură cu desfășurarea unei proceduri penale, care consemnează fapte relevante pentru cauză, având o formă stabilită de Codul de procedură penală al R.Moldova, de alte acte normative sau de practica judiciară.

Rolul esențial al documentului este acela de a asigura conservarea și transmiterea informației în timp și spațiu. În context procesual, acesta reprezintă un suport material pe care organul competent sau o persoană autorizată consemnează, în condițiile prevăzute de lege, date referitoare la circumstanțe relevante pentru cauză, fie în formă scrisă, fotografică ori sub altă formă, având scopul de a garanta păstrarea și utilizarea lor ulterioară.

Analiza legislației UE atestă faptul că subiectul legat de administrarea și păstrarea probelor electronice, cât și importanța măsurilor destinate obținerii și conservării probelor electronice crește constant în cadrul investigațiilor și urmărilor penale desfășurate pe teritoriul Uniunii Europene. Disponibilitatea unor mecanisme eficiente pentru colectarea acestor probe este esențială în lupta împotriva criminalității, însă implementarea lor trebuie să fie însoțită de condiții și garanții apte să asigure respectarea deplină a drepturilor fundamentale și a principiilor consacrate de articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Acestea includ, în mod special, principiile necesității și proporționalității, respectarea garanțiilor procedurale, protejarea vieții private, a datelor cu caracter personal și a confidențialității comunicațiilor [6].

Rezoluția Parlamentului European din 3 octom-

brie 2017 referitoare la combaterea criminalității cibernetice [7] a evidențiat necesitatea identificării unor modalități mai eficiente pentru asigurarea și obținerea rapidă a probelor electronice. Totodată, a subliniat importanța consolidării cooperării dintre autoritățile de aplicare a legii, statele terțe și furnizorii de servicii care își desfășoară activitatea în spațiul european, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului [8], ale Directivei (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului [9], precum și în conformitate cu acordurile existente privind asistența judiciară reciprocă.

Ca continuitate al ideii Articolul 6 al CEDO consacră dreptul la un proces echitabil, însă nu stabilește norme privind admisibilitatea probelor ca atare, aspect reglementat în principal de legislația internă a fiecărui stat [10]. Prin urmare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu are competența de a decide, în principiu, asupra admisibilității unor categorii de probe – inclusiv cele obținute nelegal din perspectiva dreptului intern. Rolul său, în baza art. 6 § 1, este de a analiza dacă procedura, privită în ansamblu, a fost echitabilă, luând în considerare atât modul de obținere și utilizare a probelor, cât și felul în care au fost soluționate eventualele excepții referitoare la admisibilitatea acestora [11], [12], [13].

Deși probele electronice pot prezenta dificultăți semnificative, inclusiv provocări legate de fiabilitatea acestora, nu se impune, în mod abstract, aplicarea unor standarde diferite față de garanțiile consacrate de art. 6 § 1. Elementul esențial este ca utilizarea acestor probe să nu afecteze principiile fundamentale ce guvernează dreptul la un proces echitabil [14].

Concluzii

Analiza aspectelor legate de fiabilitatea probelor digitale în procesul penal din Republica Mol-

dova și România a relevat caracterul complex și multidimensional al acestei problematice, situată la intersecția normelor juridice și a cerințelor tehnice. Asigurarea autenticității și credibilității acestor probe impune o abordare sistemică, care să îmbine perfecționarea cadrului normativ cu introducerea unor tehnologii avansate de verificare a informației digitale.

Printre elementele esențiale care condiționează fiabilitatea probelor digitale se numără: respectarea strictă a normelor procedurale în activitățile de colectare și procesare a datelor, implicarea specialiștilor IT calificați în toate etapele lucrului cu probele, utilizarea unor metode de analiză științific fundamentate și certificate, precum și elaborarea unei concepții teoretice unitare privind standardele de credibilitate în contextul digitalizării. În plus, legislația națională trebuie armonizată cu standardele internaționale în materia combaterii criminalității informatice.

Pentru consolidarea gradului de fiabilitate a probelor digitale în procedurile penale, se impun următoarele măsuri prioritare:

- Instituirea unui sistem național unificat de verificare criptografică, bazat pe tehnologia blockchain, care să asigure invariabilitatea și trasabilitatea tuturor operațiunilor efectuate asupra probelor digitale, din momentul obținerii acestora până la prezentarea în fața instanței.

- Introducerea prin lege a unor standarde extinse pentru fixarea, copierea și stocarea probelor, incluzând înregistrarea obligatorie a metadatelor, realizarea de copii de control și aplicarea tehnicilor de analiză inteligentă pentru identificarea eventualelor falsificări.

Implementarea acestor măsuri ar contribui la creșterea substanțială a credibilității probelor digitale, ar garanta evaluarea lor juridică corespunzătoare și ar diminua riscul erorilor judiciare.

Referințe bibliografice

1. Art. 93 Cod nr. 122 din 14-03-2003 Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Publicat: 05-11-2013 în Monitorul Oficial nr. 248-251 art. 699.

2. Codul de procedură penală din 1 iulie 2010 (*actualizat*) (Legea nr. 135/2010) (actualizat până la data de 13 ianuarie 2017*) Emitent parlamentul.

3. CROITOR, Elena. Categoriile „ Purtător tehnico-electronic de informație” și „înregistrări” în probatoriul penal. *Revista Institutului Național al Justiției*, nr.3-4, 2010, p.116.

4. СЕРГЕЕВ, М. С. *Правовые регулирование применения электронной информации и электронных носителей информации в уголовном судопроизводстве*: дис. ... канд. юрид. наук. Екатеринбург, 2018. 322 с., disponibil pe: <https://www.dissercat.com/content/pravovoe-regulirovanie-primeneniya-elektronnoi-informatsii-i-elektronnykh-nositelei-informat>, accesat la: 16.08.2025

5. КУВЫЧКОВ, С. И. *Использование в доказывании по уголовным делам информации, представленной в электронном виде*: дис. ... канд. юрид. наук. Н. Новгород, 2016. С. 87–88.

6. Regulamentul (UE) 2023/1543 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind ordinele europene de divulgare a probelor electronice și ordinele europene de păstrare a probelor electronice în cadrul procedurilor penale și pentru executarea pedepselor privative de libertate în urma unor proceduri penale, disponibil pe: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32023R1543>, accesat la: 13.08.2025

7. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, C 346, 27 septembrie 2018, disponibil pe: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ%3AC%3A2018%3A346%3ATOC>, accesat la: 16.08.2025

8. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 119, 4 mai 2016 Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor, disponibil

pe: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>, accesat la: 13.08.2025

9. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 119, 4 mai 2016 Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, disponibil pe: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>, accesat la: 16.08.2025

10. *Moreira Ferreira c. Portugaliei* (nr. 2) (MC), 2017, pct. 83, disponibil pe: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-175646%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-175646%22])}, accesat la: 13.08.2025

11. *Khan c. Regatului Unit*, 2000, pct. 34 disponibil pe: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-58841%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-58841%22])}, accesat la: 13.08.2025

12. *Jalloh c. Germaniei* (MC), 2006, pct. 95, disponibil pe: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-76307%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-76307%22])}, accesat la: 16.08.2025

13. *Bikov c. Rusiei* (MC), 2009, pct. 89 disponibil pe: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-91704%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-91704%22])}, [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-227636%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-227636%22])} accesat la: 13.08.2025

14. *Yüksel Yalçınkaya c. Turciei* (MC), 2023, pct. 312-313 disponibil pe: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-227636%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-227636%22])}, [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:\[%22001-227636%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%22itemid%22:[%22001-227636%22])} accesat la: 13.08.2025